FAN VA TA’LIM YANGILIKLARI
ILMIY-METODIK JURNAL
ISSN 3093-8694 ◆ saen.uz
2026-yil
11-son

UDK: 159.9:316.356.2

Arziqulov Dilshod Ne’matovich,
Mirzo Ulug‘bek nomidagi O‘zbekiston Milliy universiteti “Psixologiya” kafedrasi professori, psixologiya fanlari doktori

Yulchiyeva Shohsanam Dilshod qizi,
Mirzo Ulug‘bek nomidagi O‘zbekiston Milliy universiteti magistranti

OILADA HISSIY YAQINLIKNI SHAKLLANTIRISHNING PSIXOLOGIK OMILLARI

Annotatsiya. Maqolada oilada hissiy yaqinlikning shakllanishiga ta’sir etuvchi asosiy psixologik omillar nazariy jihatdan tahlil qilinadi. Hissiy yaqinlik oila a’zolarining o‘zaro ishonchi, kechinmalarini ochiq ifodalashi, bir-biriga hurmat bilan munosabatda bo‘lishi va qiyin vaziyatlarda qo‘llab-quvvatlashi bilan bog‘liq munosabatlar tizimi sifatida talqin etiladi. Tadqiqotning maqsadi oilaviy yaqinlikni ta’minlovchi omillarni ilmiy manbalar asosida tizimlashtirish hamda ularning o‘zaro aloqasini ochib berishdan iborat. Ishda nazariy tahlil, qiyosiy yondashuv, ilmiy manbalarni umumlashtirish va tizimli talqin usullaridan foydalanildi. Tahlil natijasida ishonch, xavfsiz bog‘lanish, samimiy muloqot, empatiya, o‘zaro hurmat, hissiy qo‘llab-quvvatlash, oilaviy birdamlik va nizolarni konstruktiv hal etish o‘zaro bog‘liq psixologik omillar ekanligi aniqlandi. Oilaviy yaqinlik haddan tashqari bir-biriga qaramlik bilan teng emasligi, balki shaxsiy chegaralarni hurmat qilgan holda yaqinlik va mustaqillik muvozanatini saqlashni talab qilishi asoslab berildi. Shuningdek, oilaviy munosabatlarni mustahkamlashga qaratilgan amaliy tavsiyalar ishlab chiqildi.

Kalit so‘zlar: oila, hissiy yaqinlik, ishonch, bog‘lanish, empatiya, muloqot, hissiy qo‘llab-quvvatlash, oilaviy birdamlik, shaxsiy chegaralar, nizolarni hal etish.

ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ФАКТОРЫ ФОРМИРОВАНИЯ ЭМОЦИОНАЛЬНОЙ БЛИЗОСТИ В СЕМЬЕ

Аннотация. В статье представлен теоретический анализ основных психологических факторов, влияющих на формирование эмоциональной близости в семье. Эмоциональная близость рассматривается как система отношений, основанная на взаимном доверии, открытом выражении переживаний, уважении и поддержке членов семьи в сложных ситуациях. Цель исследования заключается в систематизации факторов семейной близости на основе научных источников и раскрытии взаимосвязей между ними. В работе использованы методы теоретического анализа, сравнительного подхода, обобщения научной литературы и системной интерпретации. В результате анализа установлено, что доверие, безопасная привязанность, искреннее общение, эмпатия, взаимное уважение, эмоциональная поддержка, семейная сплочённость и конструктивное разрешение конфликтов представляют собой взаимосвязанные психологические факторы. Обосновано, что эмоциональная близость не тождественна чрезмерной зависимости и предполагает сохранение баланса между близостью и индивидуальной автономией при уважении личных границ. Также предложены практические рекомендации, направленные на укрепление семейных отношений.

Ключевые слова: семья, эмоциональная близость, доверие, привязанность, эмпатия, общение, эмоциональная поддержка, семейная сплочённость, личные границы, разрешение конфликтов.

PSYCHOLOGICAL FACTORS IN THE DEVELOPMENT OF EMOTIONAL CLOSENESS IN THE FAMILY

Abstract. This article presents a theoretical analysis of the main psychological factors that contribute to the development of emotional closeness within the family. Emotional closeness is understood as a system of relationships based on mutual trust, open expression of feelings, respect, and support during difficult circumstances. The study aims to systematize the factors that foster family closeness on the basis of scholarly literature and to explain the relationships between them. The research employs theoretical analysis, comparative review, synthesis of academic sources, and systemic interpretation. The findings indicate that trust, secure attachment, sincere communication, empathy, mutual respect, emotional support, family cohesion, and constructive conflict resolution are interrelated psychological factors. The article emphasizes that emotional closeness should not be confused with excessive dependence; healthy family relationships require a balance between emotional connection and individual autonomy, alongside respect for personal boundaries. Practical recommendations for strengthening family relationships are also provided.

Keywords: family, emotional closeness, trust, attachment, empathy, communication, emotional support, family cohesion, personal boundaries, conflict resolution.

KIRISH

Oila insonning kundalik hayoti, shaxslararo munosabatlari va ijtimoiy tajribasi shakllanadigan muhim ijtimoiy-psixologik muhit hisoblanadi. Inson oilada nafaqat moddiy ehtiyojlarini qondiradi, balki mehr, e'tirof, xavfsizlik, tushunilish va tegishlilik kabi psixologik ehtiyojlarini ham boshdan kechiradi. Shu sababli oilaning barqarorligini faqat iqtisodiy sharoit yoki rasmiy nikoh munosabatlari bilan izohlash yetarli emas. Oila a'zolari o'rtasidagi hissiy aloqa, o'zaro munosabat va kundalik muloqot sifati ham oilaviy farovonlikka bevosita ta'sir ko'rsatadi.

Mazkur maqolada «hissiy yaqinlik» tushunchasi oila a'zolarining o'zaro ishonch, samimiyat, tushunish va qo'llab-quvvatlashga asoslangan munosabatlari sifatida qo'llaniladi. Bunday yaqinlik insonning har qanday fikrini so'zsiz ma'qullash yoki barcha masalalarda bir xil qarashga ega bo'lish degani emas. Aksincha, fikrlar farq qilgan taqdirda ham muloqotni davom ettirish, bir-birining qadr-qimmatini tan olish va munosabatlarni saqlab qolish qobiliyatini anglatadi.

Oilaviy munosabatlarni tizimli o'rganishda D. Olson taklif etgan oilaviy tizimlarning aylanma modeli muhim nazariy asoslardan biri hisoblanadi. Ushbu model oilaviy faoliyatni hissiy jipslik, moslashuvchanlik va muloqot mezonlari orqali tahlil qiladi. Muallif oilada yaqinlikning haddan tashqari kuchayishi ham, yetarli bo'lmasligi ham munosabatlar muvozanatini buzishi mumkinligini ta'kidlaydi [1].

Bog'lanish nazariyasi esa dastlabki yaqin munosabatlar insonning xavfsizlik hissi va keyingi munosabatlar tajribasi bilan bog'liqligini tushuntiradi. J. Bowlby

ota-ona va bola o‘rtasidagi ishonchli bog‘lanish bolaning atrof-muhitni o‘rganishi va qiyinchiliklarda tayanch topishida muhim ekanligini asoslagan [2]. Bu qarash oilaviy yaqinlikni faqat er-xotin munosabatlari doirasida emas, balki avlodlararo munosabatlar va bolalik tajribasi bilan bog‘liq holda ko‘rib chiqish zarurligini ko‘rsatadi.

Mavzuning dolzarbligi shundaki, zamonaviy oilalarda vaqt tanqisligi, ish va oilaviy majburiyatlarning ko‘pligi, raqamli vositalardan foydalanish, avlodlararo qarashlar tafovuti hamda kundalik stresslar o‘zaro muloqot sifatiga ta’sir ko‘rsatishi mumkin. Bunday sharoitda hissiy yaqinlikni saqlash o‘z-o‘zidan yuz bermaydi, balki doimiy e’tibor, muloqot madaniyati va o‘zaro mas’uliyatni talab qiladi.

Tadqiqotning maqsadi — oilada hissiy yaqinlikni shakllantiruvchi asosiy psixologik omillarni ilmiy-nazariy manbalar asosida tahlil qilish, ularning o‘zaro bog‘liqligini aniqlash va oilaviy munosabatlarni mustahkamlashga doir amaliy tavsiyalar ishlab chiqish.

MAVZU BO‘YICHA ADABIYOTLAR TAHLILI

Oilada hissiy yaqinlikni o‘rganish oila psixologiyasi, ijtimoiy psixologiya, rivojlanish psixologiyasi va oilaviy tizimlar nazariyasi bilan uzviy bog‘liq. Mazkur yo‘nalishlarda olib borilgan ilmiy izlanishlar oilaviy munosabatlarning shakllanishi va barqarorligini ta’minlovchi psixologik mexanizmlarni tushunishda muhim nazariy asos bo‘lib xizmat qiladi.

D. Olson tomonidan ishlab chiqilgan oilaviy tizimlarning aylanma modeli oiladagi hissiy yaqinlikni tahlil qilishda muhim o‘rin tutadi. Ushbu modelda oilaviy jipslik, moslashuvchanlik va muloqot asosiy mezonlar sifatida qaraladi. Muallifning fikricha, oilaviy munosabatlarda yaqinlik va mustaqillik o‘rtasidagi muvozanatni saqlash oilaning sog‘lom faoliyat yuritishi uchun muhimdir [1]. Mazkur yondashuv hissiy yaqinlikni faqat birgalikda vaqt o‘tkazish yoki o‘zaro bog‘liqlik bilan emas, balki shaxsiy mustaqillikni hurmat qilish bilan ham bog‘lash imkonini beradi.

J. Bowlby tomonidan ishlab chiqilgan bog‘lanish nazariyasi insonning dastlabki hissiy munosabatlari keyingi hayotidagi shaxslararo aloqalariga ta’sir ko‘rsatishini asoslaydi. Muallif bolaning ota-onasi bilan shakllantirgan xavfsiz bog‘lanishi unda ishonch, xavfsizlik va atrof-muhit bilan faol munosabatga kirishish imkoniyatini rivojlantirishini ta’kidlaydi [2]. Ushbu nazariya oiladagi hissiy yaqinlikning shakllanishida bolalik tajribasi va ota-onaning munosabat uslubi muhim ahamiyatga ega ekanligini ko‘rsatadi.

F. Walsh oilaviy barqarorlikni qiyinchiliklarga moslashish va ularni birgalikda yengib o‘tish qobiliyati sifatida o‘rganadi. Uning oilaviy barqarorlikka oid yondashuvida umumiy qadriyatlar, oilaviy ma’no, ochiq muloqot va muammolarni hamkorlikda hal qilish muhim omillar sifatida ko‘rsatiladi [3]. Bu qarash oilaviy yaqinlikni nafaqat kundalik munosabatlarda, balki murakkab hayotiy vaziyatlarda namoyon bo‘ladigan hamjihatlik orqali ham baholash zarurligini anglatadi.

O‘zbek olimlaridan V. Karimovaning «Oila psixologiyasi» asarida oilaviy munosabatlarning psixologik xususiyatlari, oilada shaxslararo munosabatlarning shakllanishi va oilaviy hayotning psixologik jihatlari yoritilgan [4]. G‘.B. Shoumarovning «Oila psixologiyasi» asarida esa oilaviy munosabatlar, nikoh barqarorligi, er-xotin o‘rtasidagi o‘zaro munosabatlar va oilaviy tarbiyaning psixologik asoslariga e’tibor qaratilgan [5].

H. Abdukarimov va Ya. Nurumbekovaning «Oila pedagogikasi» asarida oilaviy muhit, ota-onaning tarbiyaviy faoliyati va farzandlar kamolotida oilaning o‘rni yoritilgan [6]. Ushbu manbalar oilaviy munosabatlarni faqat hissiy jihatdan emas, balki tarbiyaviy va ijtimoiy-psixologik nuqtayi nazardan ham o‘rganish zarurligini ko‘rsatadi.

Adabiyotlar tahlili shuni ko‘rsatadiki, oilada hissiy yaqinlikning shakllanishi ko‘p omilli jarayon bo‘lib, uni faqat bitta psixologik xususiyat bilan izohlab bo‘lmaydi. Xususan, ishonch, bog‘lanish, muloqot, empatiya, o‘zaro hurmat, hissiy qo‘llab-quvvatlash va oilaviy birdamlik bir-birini to‘ldiruvchi omillar sifatida namoyon bo‘ladi. Shu jihatdan ularning o‘zaro aloqadorligini tizimli tahlil qilish ilmiy va amaliy ahamiyatga ega.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Maqola nazariy-tahliliy xarakterga ega. Tadqiqotning axborot bazasini oila psixologiyasi, bog‘lanish nazariyasi, oilaviy tizimlar va oilaviy barqarorlik masalalariga oid ilmiy adabiyotlar tashkil etdi. Jumladan, oilaviy jipslik va moslashuvchanlikka doir D. Olson modeli, J. Bowlby tomonidan ishlab chiqilgan bog‘lanish nazariyasi hamda F. Walshning oilaviy barqarorlikka oid yondashuvi tadqiqot uchun nazariy asos sifatida olindi [1–3].

Tadqiqot jarayonida quyidagi ilmiy usullardan foydalanildi:

Nazariy tahlil — oilada hissiy yaqinlikning shakllanishiga oid ilmiy qarashlar va nazariyalarni o‘rganish.

Qiyosiy tahlil — turli ilmiy yondashuvlardagi umumiy va farqli jihatlarni aniqlash.

Tasniflash va umumlashtirish — oilaviy yaqinlikka ta’sir qiluvchi asosiy psixologik omillarni tizimlashtirish.

Tizimli tahlil — hissiy yaqinlikni shakllantiruvchi omillar o‘rtasidagi o‘zaro ta’sir va bog‘liqlikni ochib berish.

Tahlilning asosiy birligi sifatida oila a’zolari o‘rtasidagi hissiy munosabatlar va ularni qo‘llab-quvvatlovchi kundalik xulq-atvor shakllari olindi.

Ushbu ishda so‘rovnoma, eksperiment yoki statistik kuzatuv o‘tkazilmagan. Shu sababli maqolada tanlanma, foiz ko‘rsatkichlari yoki empirik natijalar keltirilmaydi. Xulosalar ko‘rib chiqilgan nazariy manbalarni tahlil qilish va umumlashtirish natijasida shakllantirildi. Bu holat maqolaning metodologik chegarasini belgilaydi: undagi fikrlar muayyan hudud yoki respondentlar guruhiga oid statistik xulosa emas, balki nazariy tahlil natijasidir.

NATIJALAR

Ilmiy adabiyotlarni nazariy tahlil qilish natijasida oilada hissiy yaqinlikni shakllantiruvchi bir-biri bilan uzviy bog‘liq bo‘lgan sakkizta asosiy psixologik omil ajratib ko‘rsatildi:

1. O‘zaro ishonch. Ishonch oilaviy munosabatlarning asosiy tayanchi bo‘lib, oila a’zolariga o‘z fikrlari va kechinmalarini erkin ifodalash imkonini beradi. U va’daga amal qilish, mas’uliyatni his etish, samimiylik va o‘zaro hurmat orqali shakllanadi.

2. Xavfsiz hissiy bog‘lanish. Oila a’zolarining bir-birini hissiy jihatdan qo‘llab-quvvatlashi, qiyin vaziyatlarda yonida bo‘lishi va o‘zaro tayanch vazifasini bajarishi xavfsizlik hissini mustahkamlaydi. Bu omil, ayniqsa, ota-ona va farzand munosabatlarida muhim ahamiyatga ega.

3. Samimiy va ochiq muloqot. O‘zaro fikr almashish, faol tinglash, his-tuyg‘ularni ochiq ifodalash va suhbatdoshning fikrini tushunishga intilish oilaviy yaqinlikni mustahkamlovchi asosiy vositalardan biridir.

4. Empatiya. Empatiya boshqa insonning hissiy holatini anglash va uning nuqtayi nazarini tushunishga intilish qobiliyatidir. Oilada empatiyaning rivojlanganligi o‘zaro tushunishni kuchaytiradi va kelishmovchiliklarni yumshatishga yordam beradi.

5. O‘zaro hurmat va shaxsiy chegaralarni e’tirof etish. Har bir oila a’zosining fikri, qiziqishi, ehtiyoji va shaxsiy hududini hurmat qilish sog‘lom munosabatlarning muhim shartidir. Yaqinlik shaxsiy mustaqillikning yo‘qolishini anglatmaydi.

6. Hissiy qo‘llab-quvvatlash. Oila a’zolarining muvaffaqiyatini e’tirof etish, qiyinchilik paytida dalda berish, yordamga tayyor turish va befarq bo‘lmaslik hissiy yaqinlikni rivojlantiradi.

7. Oilaviy birdamlik va umumiy qadriyatlar. Umumiy maqsadlar, oilaviy an’analar, birgalikdagi faoliyat va mas’uliyatni bo‘lishish oila a’zolari o‘rtasidagi birlik hissini mustahkamlaydi.

8. Nizolarni konstruktiv hal etish. Kelishmovchiliklarni haqorat, tahdid va kamsitishsiz muhokama qilish, muammoning yechimiga birgalikda intilish hamda murosaga kelish oilaviy munosabatlarning barqarorligini ta’minlaydi.

Nazariy tahlil natijasida mazkur omillarning alohida emas, balki o‘zaro ta’sir qiluvchi yaxlit tizim sifatida namoyon bo‘lishi aniqlandi. Masalan, ishonch ochiq muloqot uchun sharoit yaratadi, muloqot o‘zaro tushunishni kuchaytiradi, empatiya va hurmat esa kelishmovchiliklarni konstruktiv hal qilishga yordam beradi. Hissiy qo‘llab-quvvatlash va umumiy qadriyatlar oilaviy birdamlikni mustahkamlaydi.

Shuningdek, hissiy yaqinlikning sog‘lom shakllanishi uchun yaqinlik va shaxsiy mustaqillik o‘rtasidagi muvozanat muhim ekanligi aniqlandi. Haddan tashqari nazorat va qaramlik munosabatlarning sog‘lom rivojlanishiga to‘sqinlik qilishi mumkin.

MUHOKAMA

Nazariy manbalar tahlili oilaviy yaqinlikni bitta omil bilan izohlab bo‘lmasligini ko‘rsatadi. Ishonch samimiy muloqot uchun sharoit yaratadi, muloqot o‘zaro tushunishni kuchaytiradi, empatiya va hurmat esa kelishmovchilik paytida ham munosabatlarni saqlashga yordam beradi. Hissiy qo‘llab-quvvatlash va umumiy qadriyatlar oilaviy birdamlikni mustahkamlaydi, nizolarni konstruktiv hal etish esa ushbu munosabatlarning barqarorligini ta’minlaydi. Demak, mazkur omillar o‘zaro ta’sir qiluvchi yaxlit tizim sifatida namoyon bo‘ladi.

Olson modelining muhim jihati yaqinlikni muvozanat nuqtayi nazaridan baholashidir. Oilada hissiy masofa haddan tashqari ortib ketsa, a’zolar o‘zlarini yolg‘iz yoki e’tibordan chetda his qilishlari mumkin. Aksincha, shaxsiy mustaqillik cheklanib, barcha qarorlar umumiy nazoratga bo‘ysundirilsa, munosabatlarda bosim kuchayadi [1]. Shu sababli sog‘lom yaqinlikning mezoni doimiy ravishda birga bo‘lish emas, balki zarur paytda bir-biriga tayanch bo‘la olish va ayni vaqtda shaxsiy chegaralarni hurmat qilishdir.

Bog‘lanish nazariyasi oilaviy munosabatlarning rivojlanishida dastlabki tajribaning ahamiyatini ochib beradi [2]. Shu bilan birga, bu yondashuvni qat’iy va o‘zgarmas taqdiriy xulosa sifatida qabul qilmaslik kerak. Insonning munosabat qurish uslubi hayot davomida yangi tajribalar, ijtimoiy muhit va ongli o‘zgarishlar ta’sirida rivojlanishi mumkin.

F. Walshning oilaviy barqarorlikka oid qarashlari esa qiyinchiliklarni yengib o‘tishda oilaning ichki resurslari, o‘zaro muloqoti va umumiy ma’no tizimining ahamiyatini ko‘rsatadi [3]. Ushbu yondashuvga ko‘ra, oilaviy yaqinlik faqat tinch va farovon davrlardagi munosabatlar bilan emas, balki murakkab hayotiy vaziyatlarda namoyon bo‘ladigan hamjihatlik bilan ham belgilanadi.

Oila a’zolari o‘rtasida fikrlar va ehtiyojlarning turlicha bo‘lishi tabiiy. Shuning uchun nizoning mavjudligi o‘z-o‘zidan munosabatlar zaifligini anglatmaydi. Muhim jihat — kelishmovchilik qanday shaklda ifodalanishi va qanday hal etilishidir. Muammoni muhokama qilishda haqorat, tahdid, kamsitish, sukut bilan jazolash yoki eski xatolarni qayta-qayta eslatish munosabatlarga zarar yetkazadi.

Konstruktiv yondashuvda tomonlar muammoni shaxsning o‘zidan ajratib ko‘radi. Ya’ni, «Kim aybdor?» degan savol o‘rniga «Bu vaziyatni qanday o‘zgartirishimiz mumkin?» degan savolga e’tibor qaratiladi. Suhbat uchun mos vaqt tanlash, navbat bilan gapirish, aniq ehtiyojni bildirish, murosa variantlarini ko‘rib chiqish va kelishuvni amalda bajarish nizolarni boshqarishning muhim qadamlaridir.

Shuni alohida qayd etish lozimki, zo‘ravonlik, tahdid yoki majburlash mavjud vaziyatlarda oddiy murosa tavsiyalari yetarli emas. Bunday holatlarda, avvalo, jabrlanuvchining xavfsizligini ta’minlash, zarur bo‘lsa, tegishli mutaxassislar va vakolatli xizmatlarga murojaat qilish ustuvor hisoblanadi.

Maqolaning amaliy ahamiyati shundaki, unda ajratilgan psixologik omillardan oilaviy maslahat, ma’rifiy mashg‘ulotlar va oilaviy munosabatlarni rivojlantirish dasturlarida foydalanish mumkin. Biroq mazkur xulosalar empirik tadqiqot orqali

tekshirilmagan. Kelgusida turli yoshdagi er-xotinlar, ota-onalar va farzandlar ishtirokida so‘rovnoma, intervyu yoki kuzatuv o‘tkazish, oilaviy jipslik va muloqot ko‘rsatkichlari o‘rtasidagi bog‘liqlikni statistik jihatdan tekshirish maqsadga muvofiq.

XULOSA

O‘tkazilgan nazariy tahlil asosida oilada hissiy yaqinlikni shakllantirish ko‘p omilli va uzluksiz jarayon ekanligi haqida xulosa qilish mumkin. Uning asosini o‘zaro ishonch, xavfsiz bog‘lanish, samimiy muloqot, empatiya, hurmat, hissiy qo‘llab-quvvatlash, oilaviy birdamlik va nizolarni konstruktiv hal etish tashkil etadi.

Tadqiqot natijalari ushbu omillarning bir-biri bilan uzviy bog‘liqligini ko‘rsatadi. Xususan, ishonch va xavfsiz bog‘lanish hissiy yaqinlikning psixologik asosini yaratadi, samimiy muloqot va empatiya o‘zaro tushunishni kuchaytiradi, hurmat va shaxsiy chegaralarni e’tirof etish esa munosabatlarning sog‘lom rivojlanishini ta’minlaydi. Hissiy qo‘llab-quvvatlash va oilaviy birdamlik qiyin vaziyatlarda o‘zaro tayanch bo‘lish imkonini beradi.

Hissiy yaqinlik oilaning barcha a’zolari bir xil fikrlashi yoki doimo kelishib yashashini anglatmaydi. Uning muhim belgisi — farqlarni hurmat qilish, muammolarni ochiq muhokama etish va qiyin vaziyatlarda ham o‘zaro munosabatlarni asrashga intilishdir. Yaqinlik shaxsiy mustaqillik va chegaralarni inkor etmasligi, aksincha, ular bilan muvozanatda bo‘lishi zarur.

Amaliy jihatdan oilaviy munosabatlarni mustahkamlash uchun quyidagilar tavsiya etiladi:

Oila a’zolari bilan muntazam suhbatlashish uchun vaqt ajratish.

Suhbat davomida faol tinglash va ayblovsiz fikr bildirish ko‘nikmalarini rivojlantirish.

Va’dalarga amal qilish va mas’uliyatni his etish orqali o‘zaro ishonchni mustahkamlash.

Har bir oila a’zosining shaxsiy ehtiyojlari, fikri va chegaralarini hurmat qilish.

Kundalik hayotda minnatdorlik, mehr va e’tiborni ochiq ifodalash.

Kelishmovchiliklarni haqorat va tahdidsiz, konstruktiv tarzda muhokama qilish.

Zarur vaziyatlarda oilaviy psixolog yoki boshqa malakali mutaxassis yordamidan foydalanish.

Kelgusidagi tadqiqotlarda mazkur omillarning o‘zaro aloqasini empirik ma’lumotlar asosida o‘rganish, oilaviy yaqinlikni baholash mezonlarini aniqlashtirish va turli oilaviy sharoitlar uchun amaliy profilaktik dasturlar ishlab chiqish muhim ilmiy vazifa hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Olson D. H. Circumplex Model of Marital and Family Systems // Journal of Family Therapy. – 2000. – Vol. 22, No. 2. – P. 144–167. – DOI: 10.1111/1467-6427.00144.
2. Bowlby J. A Secure Base: Parent-Child Attachment and Healthy Human Development. – New York: Basic Books, 1988.
3. Walsh F. Applying a Family Resilience Framework in Training, Practice, and Research: Mastering the Art of the Possible // Family Process. – 2016. – Vol. 55, No. 4. – P. 616–632. – DOI: 10.1111/famp.12260.
4. Karimova V. Oila psixologiyasi. – Toshkent, 2007.
5. Shoumarov G'. B. Oila psixologiyasi. – Toshkent, 2011.
6. Abdukarimov H., Nurumbekova Ya. Oila pedagogikasi. – Guliston, 2017.